

Веселов Микола Юрійович,
кандидат юридичних наук, доцент,
Національний університет «Одеська юридична
академія», Криворізький факультет,
Україна, м. Кривий Ріг,
e-mail: veselovndl@ukr.net
ORCID 0000-0002-3963-2764

doi: 10.21564/2414–990x.147.178179
УДК 342.951:351.76

ПРИНЦИПИ АДМІНІСТРАТИВНО–ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ ЮВЕНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ

Автором зосереджено увагу навколо принципів інституту ювенальної юстиції на рівні окремої галузі права (адміністративного).

У контексті системи принципів ювенальної юстиції (загальні та спеціальні) сформульовано дефініцію, а також визначено місце принципів адміністративно-правового забезпечення та їх взаємозв'язок з іншими групами принципів. Загальні принципи закладають спільні для всіх правовідносин ідеї, які потім знаходять відображення у спеціальних принципах. Принципи ж адміністративно-правового забезпечення функціонування та розвитку ювенальної юстиції віднесено до групи спеціальних (конкретно-функціональних та (або) специфічних) принципів. Ці принципи наслідують основні ознаки, притаманні засадам адміністративного права та обумовлені аксіологією цієї галузі права.

Узагальнюючи результати інших адміністративно-правових досліджень, окреслено перелік принципів адміністративно-правового забезпечення функціонування та розвитку системи ювенальної юстиції, які розподілено на три групи: 1) організаційно-забезпечувальні принципи; 2) функціональні принципи; 3) адміністративно-юрисдикційні принципи.

Ключові слова: адміністративно-правове забезпечення; дитина; неповнолітній; принцип ювенальної юстиції; систематизація; функціонування; ювенальна юстиція.

Веселов Н. Ю., кандидат юридических наук, доцент, Национальный университет «Одесская юридическая академия», Криворожский факультет, Украина, г. Кривой Рог.
e-mail : veselovndl@ukr.net ; ORCID 0000-0002-3963-2764

Принципы административно-правового обеспечения функционирования и развития ювенальной юстиции

В статье внимание фокусируется на принципах института ювенальной юстиции на уровне отдельной отрасли права (административного).

В контексте системы принципов ювенальной юстиции (общие и специальные) формулируется дефиниция, а также определено место принципов административно-правового обеспечения и их взаимосвязь с другими группами принципов. Общие принципы закладывают общие для всех

правоотношений идеи, которые затем находят отражение в специальных принципах. Принципы же административно-правового обеспечения функционирования и развития ювенальной юстиции отнесены к группе специальных (конкретно-функциональных и (или) специфических) основ. Эти принципы наследуют основные признаки, свойственные принципам административного права и обусловлены аксиологией этой отрасли права.

Обобщая результаты административно-правовых исследований, дан перечень принципов административно-правового обеспечения функционирования и развития системы ювенальной юстиции, которые разделены на три группы: 1) организационно-обеспечительные принципы, 2) функциональные принципы; 3) административно-юрисдикционные принципы.

Ключевые слова: административно-правовое обеспечение; ребенок; несовершеннолетний; принцип ювенальной юстиции; систематизация; функционирование; ювенальная юстиция.

Вступ. Необхідність удосконалення правових механізмів ювенальної юстиції на засадах паритету публічної безпеки та забезпечення прав дітей шляхом ювенальної превенції, здійснення правосуддя та соціальної адаптації й реабілітації дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, обумовлюють доцільність аналізу принципів цього інституту на рівні окремих галузей права. Забезпечення функціонування системи ювенальної юстиції в межах різних галузей права особливо відбивається на змісті та прояві багатьох принципів. Виходячи з цього, можна виділити принципи кримінально-правового, цивільно-правового та адміністративно-правового забезпечення функціонування ювенальної юстиції. Поза увагою науковців залишаються принципи публічного адміністрування та інших проявів адміністративно-правової діяльності у сфері ювенальної юстиції, які забезпечують значну частину її функціонування.

Аналіз літературних даних і постановка завдання дослідження. На сьогодні адміністративно-правова наука містить декілька цілісних досліджень, присвячених проблемам організації та функціонування системи ювенальної юстиції, наприклад, дисертації Т. Новікової (Т. Novikova) [1], В. Левченко (V. Levchenko) [2], в яких окремо розглядалися принципи цього інституту. Але їх автори не розглядали ознаки галузевої належності та ступінь поширеності на правові відносини адміністративно-правового характеру. Водночас значення адміністративно-правового компонента у функціонуванні та подальшому розвитку інституту ювенальної юстиції в нашій країні також вимагає доктринального підходу, заснованого на певних галузевих принципах.

Підґрунтям для аналізу та напрацювання власних авторських узагальнень стали наукові роботи М. Бояринцевої (М. Boiaryntseva) [3, с. 9], І. Коліушка (I. Koliushko) та В. Тимощука (V. Tymoshchuk) [4, с. 26–27], Т. Кравцової (Т. Kravtsova) та А. Солонар (А. Solonar) [5, с. 524–525], Н. Крестовської (N. Krestovska) [6, с. 18], С. Погребняка (S. Pohrebniak) [7, с. 54], В. Пузирного (V. Puzyrnyi) [8, с. 120], А. Пухтецької (А. Pukhtetska) [9, с. 129–131], К. Сергієнко (К. Serhiienko) [10, с. 10–11], О. Соловйової (О. Soloviova) [11, с. 151–153], Дж. Гілберта (J. Gilbert), Р. Грімма (R. Grimm) та Дж. Парнхема (J. Parnham) [12, с. 1181–1185], Й. Крістофферсена (J. Christoffersen) [13, с. 33], М. Фріас Армента (M. Frnas Armenta) та Л. Гомес Мартінеса (L. Gumez Martinez,) [14, с. 584–593].

Мета публікації – на підставі узагальнення наявних в теорії права знань сформулювати визначення принципів адміністративно-правового забезпечення функціонування та розвитку ювенальної юстиції, окреслити їх перелік.

Виклад основного матеріалу. Національна стратегія реформування системи юстиції щодо дітей в Україні на період до 2023 року визначає принципи розвитку цього суспільно-правового інституту. Практичне втілення багатьох з цих засад пов'язане з публічним адмініструванням, внутрішньосистемною адміністративною діяльністю органів судової системи, прокуратури, органів досудового розслідування, уповноваженого з прав людини, впровадженням і розвитком заходів некримінального характеру щодо неповнолітніх делінквентів.

За результатами попередніх досліджень нами була запропонована удосконалена модель систематизації принципів функціонування та розвитку ювенальної юстиції: 1) загальні принципи (загальноправові, міжгалузеві і галузеві) та 2) спеціальні принципи (основні (керівні), конкретно-функціональні та специфічні). Принципи адміністративно-правового забезпечення функціонування та розвитку системи ювенальної юстиції мають органічно вписуватися у запропоновану модель. Група загальних принципів закладає спільні для всіх правовідносин ідеї, які потім знаходять відображення у спеціальних принципах. Ці домінанти достатньо широко розкриті в адміністративно-правовій науці у доктринальних працях низки вчених. Зміст та характер основних (керівних) принципів ювенальної юстиції (як-от: першочергове врахування найкращих інтересів дитини; справедливе та однакове ставлення до кожної дитини без будь-якої дискримінації; диференціація ювенальних проступків та ін.) вказує на те, що називати їх кримінально-правовими чи адміністративно-правовими, штучно прив'язуючи до тієї чи іншої галузі права, видається нам не зовсім точним. Загалом правильніше було б говорити про ті чи інші галузеві аспекти забезпечення їх реалізації, тобто їх практичного втілення.

Принципи ж адміністративно-правового забезпечення функціонування та розвитку ювенальної юстиції слід віднести до груп конкретно-функціональних та (або) специфічних принципів. Ці принципи наслідують основні ознаки, притаманні принципам адміністративного права та обумовлені аксіологією цієї галузі права. Займаючи ключове становище у фундаменті правової системи України, виконуючи провідну роль у процесах регулювання владно-управлінських відносин, адміністративне право забезпечує процес повної та своєчасної реалізації значної частини конституційних положень у сфері прав, свобод та обов'язків людини і громадянина, діяльності органів публічного адміністрування та їх взаємодії, відправлення окремого виду судочинства. На думку Є. Курінного (Ye. Kurinnyi), стратегічна мета адміністративного права досягається виконанням його головних завдань, формування яких відбувається згідно з двома основними функціями цієї галузі права: охоронною та регулятивною [15, с. 11–12]. А як слушно каже В. Пузирний (V. Puzyrnyi), принципи – одна з ідентифікаційних ознак, яка дає змогу говорити про самодостатність і самостійність окремого явища [8, с. 120]. У контексті нашого дослідження – це

присутність доволі різноманітного адміністративно-правового компонента в функціонуванні системи ювенальної юстиції.

Обговорення результатів. Проаналізувавши наявні наукові здобутки вітчизняних та зарубіжних авторів у галузі адміністративного права та у сфері ювенальної юстиції, ми виділили низку принципів адміністративно-правового забезпечення функціонування та розвитку системи ювенальної юстиції, які розподілили на три групи. До названої категорії принципів доцільно віднести:

1) організаційно-забезпечувальні принципи:

– професійна компетентність – функції та завдання органів (посадових осіб) публічного адміністрування, а також судових органів (не лише щодо розгляду адміністративних справ, а й кримінальних і цивільних, які стосуються прав та законних інтересів дітей) мають виконувати належним чином професійно підготовлені фахівці;

– плановість – визначення певних конкретних спільних завдань, виконавців, необхідних матеріальних та фінансових ресурсів, планів діяльності, виконання яких покладено на цих суб'єктів системи ювенальної юстиції;

– науковість – полягає в необхідності привести адміністративно-правові механізми взаємодії складових елементів системи ювенальної юстиції у відповідність до рівня розвитку суспільних відносин та світової практики забезпечення прав дитини;

– злагодженість – адміністративно-правові відносини є фактично тим умовним середовищем, на рівні якого відбувається узгодженість основних та додаткових (проміжних) рішень і дій різних гілок та органів влади, поєднання правових та «неправових» (соціальних, педагогічних тощо) форм забезпечення прав дітей;

– системність та наступність – даний принцип розглядає адміністративно-правовий механізм забезпечення функціонування ювенальної юстиції як складної динамічної системи, що має враховуватися при правовому регулюванні та скоординованості роботи його елементів. У свою чергу принцип наступності відображає закономірність, згідно з якою подальший розвиток системи ювенальної юстиції здійснюється з урахуванням набутого національного та перевіреного міжнародного досвіду через удосконалення вже існуючої структури та зв'язків;

– принцип програмування – реалізація політики в сфері ювенальної юстиції на основі стратегії як на центральному, так і на регіональному рівнях. Саме завдяки адміністративно-правовим актам, таким як державні (регіональні) програми, концепції, національні стратегії, відбувається узагальнення й нормативне закріплення перспективних цілей щодо підтримання належного функціонування та подальшого розвитку системи ювенальної юстиції;

– збір статистичної інформації, моніторинг та аналіз тенденцій, проблем і причин правопорушень і злочинності серед неповнолітніх, а також різних конкретних потреб дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах. Ця аналітично-дослідницька робота, організація якої базується на нормах адміні-

стративного характеру, є основою обґрунтованого планування та програмування в системі ювенальної юстиції, а також оцінювання ефективності управлінських та судових рішень і заходів;

- ефективність та результативність – принцип, з якого випливає обов'язок публічної адміністрації забезпечувати досягнення необхідних результатів у вирішенні покладених на неї завдань у сфері ювенальної юстиції при оптимальному використанні публічних ресурсів;

- належне фінансування, а також забезпечення матеріальними та людськими ресурсами;

- підконтрольність і підзвітність – підкреслює обов'язковість внутрішнього та зовнішнього контролю за діяльністю публічної адміністрації, в тому числі з боку судової системи;

2) функціональні принципи:

- юридична визначеність – один із фундаментальних принципів європейського права, відповідно до якого всі суб'єкти права повинні керуватися у своїх діях правовими приписами (нормами);

- дискреційність повноважень адміністративних органів (посадових осіб). З огляду на різні особливі потреби дітей, а також розмаїття наявних адміністративно-правових заходів, слід передбачати відповідний обсяг дискреційних повноважень для судів та інших адміністративних органів системи ювенальної юстиції за всіма напрямками цієї діяльності;

- принцип належного управління – містить у собі поєднання вимог щодо справедливого розгляду та використання найкращого досвіду (методів) в управлінні, а також запровадження інституту ювенального омбудсмена для розгляду скарг про факти неналежного адміністрування щодо забезпечення прав дитини, що мали місце в діяльності органів публічного адміністрування;

- різнобічність та комплексність заходів – передбачає поєднання на платформі адміністративно-правового регулювання заходів виховного, педагогічного, психологічного, медичного та соціального характеру;

- принцип субсидіарності – рішення повинні прийматися на найнижчих рівнях організації, забезпечувати ефективність запропонованих заходів, що у свою чергу призводить до деволуції (передачі) владних повноважень у самій системі ювенальної юстиції;

- принцип пропорційності, відповідно до якого в реалізації повноважень установ та організацій мають використовуватися такі засоби, які відповідають цілям отримання відповідного результату та які (особливо примусові заходи) не повинні виходити за межі необхідного для досягнення поставленого завдання (мети). Пропорційність у вузькому сенсі нерідко іменують принципом балансування (Й. Крістофферсен) [13, с. 33]. Балансування обумовлює кореляційну залежність забезпечення прав дитини, з одного боку, та охорони публічної (громадської) безпеки, інтересів держави і особи – з іншого. С. Погребняк (S. Pohrebniak) до змісту цього принципу також включає судову перевірку актів на їх доречність та необхідність [7, с. 54];

– принцип прозорості – в європейському праві переважно вживається щодо доступу до офіційних документів, що містять у собі прийняті рішення, роз'яснення їх юридичного значення та наслідків, а також надання публічної інформації на вимогу громадян;

– збереження конфіденційності інформації про дітей, які вчинили правопорушення і до яких застосовувалися заходи індивідуальної профілактики;

– позитивні зобов'язання органів (посадових осіб) публічного адміністрування, притаманні ефективній «повазі» до сімейного життя – цей принцип впливає з низки положень Ер-Рядських керівних принципів ООН, а також згадується у практиці ЄСПЛ (справа «М. Р. та Д. Р. проти України» [16, п. 55]);

– участь громадськості в прийнятті управлінських рішень та їх реалізації;

– принцип відповідальності публічної адміністрації – обумовлює обов'язок публічної адміністрації нести юридичну відповідальність за прийняті рішення, дії та бездіяльність, що можуть негативно вплинути на права та становище дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, права інших фізичних та юридичних осіб;

3) адміністративно-юрисдикційні принципи:

– економія кримінальної репресії – цей принцип можна розглядати як заклик до подальшого удосконалення заходів адміністративно-правового характеру (включаючи застосування адміністративної відповідальності як менш репресивного виду юридичної відповідальності за правопорушення), пріоритет досудового вирішення конфлікту інтересів за участю неповнолітніх осіб. Відповідно цей принцип створює передумови для можливості звільнення неповнолітніх від відповідальності до розгляду справи судом та обумовлює необхідність розробки адміністративної процедури покладення на них певних обов'язків (відвідування корекційних програм, закладу освіти тощо);

– диференційований підхід – урахування як загальних особливостей детермінантів (об'єктивних факторів та умов) адміністративних деліктів, так і індивідуальних властивостей неповнолітніх правопорушників;

– пріоритет та адекватність заходів впливу, що застосовуються до осіб віком від 16 до 18 років, які вчинили адміністративні правопорушення, у деліктній ситуації – зміст цього принципу закладено та деталізується у ст. 13 КУпАП;

– принцип самостійності в ухваленні рішень – полягає у самостійному здійсненні юрисдикційної процедури органом (посадовою особою) адміністративної юрисдикції, а також винесенні в межах визначеної законом компетенції рішень без втручання інших органів і посадових осіб;

– принцип змагальності – полягає у наданні особам, що притягаються до адміністративної відповідальності, потерпілим, їх представникам, адвокату рівних процесуальних прав, що дає змогу активно захищати свої інтереси, подавати докази, заявляти клопотання, заперечувати пред'явлені докази у вчиненні адміністративного правопорушення;

– презумпція невинуватості в провадженнях у справах про адміністративні правопорушення та дисциплінарних провадженнях щодо дітей. Ця визначальна

засада не має належного визначення у нашому національному законодавстві про адміністративні правопорушення;

– позитивна дискримінація – принцип, під яким Н. Крестовська розуміє встановлення мінімального віку, з якого є можливим притягнення дитини до юридичної відповідальності (у нашому випадку – до адміністративної – М. В.), пом'якшені форми юридичної відповідальності і, по можливості – звільнення від неї із застосуванням виховних заходів [6, с. 18]. Чинна редакція КУпАП на відміну від КК України не містить будь-яких винятків (особливостей) щодо застосування адміністративних стягнень до неповнолітніх правопорушників, але вважаємо, що це питання потребує обговорення;

– своєчасність та розумний строк здійснення адміністративної процедури – адміністративна справа вирішується своєчасно, тобто до настання обставин, за яких втрачається сенс у прийнятті адміністративного акта;

– мінімальна формалізація прийняття, оформлення та виконання рішення органу (посадової особи) публічного адміністрування – цей принцип фактично втілює умови реалізації таких принципів, як ефективність публічного адміністрування та розумний строк здійснення адміністративної процедури, завдяки якому остання позбавляється надмірної формалізації. Як зазначено у рішенні ЄСПЛ (справа «М. Р. та Д. Р. проти України») у справах, коли питання часу є суттєвим, адекватність заходів має оцінюватися оперативністю їхнього вжиття [16, п. 55];

– принцип презумпції правомірності дій і вимог особи, який полягає у припущенні, що особа, звертаючись до адміністративного органу з вимогою, діє правомірно. Під час вирішення питання адміністративно-правового характеру орган (посадова особа) визнає дії та вимоги особи правомірними, поки інше не буде доведено в результаті розгляду адміністративної справи. О. Соловійова (О. Soloviova) зазначає, що вказана презумпція є важливою гарантією реалізації прав учасниками адміністративної процедури [11, с. 151–153];

– можливість скасування (або відкличкання) незаконного адміністративного акта тощо.

Висновки. Отже, нами було перелічено понад тридцять принципів, які містять визначальні засади адміністративно-правового забезпечення функціонування та розвитку системи ювенальної юстиції.

З огляду на наведене, під цими принципами пропонуємо розуміти закріплені в адміністративно-правових нормах основоположні засади, керівні ідеї, що відбивають сутність і специфіку публічного адміністрування та правосуддя у справах про адміністративні правопорушення у вказаній сфері правовідносин. Ці принципи спрямовані на забезпечення сучасних завдань діяльності органів публічної адміністрації у системі ювенальної юстиції, пронизують її внутрішню структуру та забезпечують дієвість механізму зв'язків і взаємодії з іншими соціальними системами і видами діяльності (процесами виховання, навчання дітей, психологічної підтримки, медичної допомоги, фінансування тощо), тобто виконують роль інтегруючої складової у комплексній міжгалузевій структурі названої системи.

Список літератури

1. Новикова Т. Ю. Административно-правовая организация защиты прав несовершеннолетних органами ювенальной юстиции : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.14. Хабаровск, 2003. 191 с. URL: <http://www.dissercat.com/content/administrativno-pravovaya-organizatsiya-zashchity-prav-nesovershennoletnikh-organami-yuvenal> (дата обращения: 03.09.2019).
2. Левченко В. О. Адміністративно-правові передумови створення органів ювенальної юстиції в Україні : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Київ, 2011. 220 с.
3. Бояринцева М. Принципи Європейського адміністративного простору та їх реалізація в Україні. *Visegrad Journal on Human Rights*. 2015. Vol. 5/1. С. 6–12. URL: http://vjhr.sk/archive/2015_5_1/3.pdf (дата звернення: 11.08.2019).
4. Эффективная публичная администрация (довідник для міністрів) / авторы-упорядники: І. Коліушко, В. Тимошук. Київ, 2006. 32 с.
5. Кравцова Т. М., Солонар А. В. Поняття та принципи діяльності публічної адміністрації. *Форум права*. 2010. № 4. С. 522–525. URL: http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/3359/Poniattia%20ta%20pryntsyru%20diialnosti%20_Kravtsova%20_Solonar_2010.pdf?sequence=1 (дата звернення: 10.08.2019).
6. Крестовська Н. М. Ювенальне право України: генезис та сучасний стан : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.01. Одеса, 2008. 42 с.
7. Погребняк С. Принцип пропорційності у судовій діяльності. *Філософія права і загальна теорія права*. 2012. № 2. С. 49–55. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/filpr_2012_2_6 (дата звернення: 10.09.2019).
8. Пузирний В. Принципи адміністративно-юрисдикційної діяльності в установах виконання покарань. *Підприємництво, господарство і право*. 2017. № 11. С. 120–122. URL: <http://prp-journal.kiev.ua/archive/2017/11/26.pdf> (дата звернення: 11.09.2019).
9. Пухтецька А. А. Європейські принципи адміністративного права та їх джерела. *Актуальні проблеми держави і права*. 2007. Вип. 35. С. 128–132. URL: <http://www.apdp.in.ua/v35/29.pdf> (дата звернення: 11.09.2019).
10. Сергієнко К. А. Принципи адміністративно-юрисдикційної діяльності органів виконавчої влади : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Запоріжжя, 2011. 21 с.
11. Соловійова О. М. Принципи адміністративної процедури. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Право»*. 2011. № 10 (988). С. 149–155. URL: <http://jurfak.univer.kharkov.ua/naukghittia/vystnyk/988.pdf#page=149> (дата звернення: 10.08.2019).
12. Gilbert, J. Grimm R., Parnham J. (2001). Applying Therapeutic Principles to a Family-Focused Juvenile Justice Model (Delinquency). *Alabama Law Review*, 52: 1152–1207. URL: <https://jpo.wrlc.org/bitstream/handle/11204/3409/Applying%20Therapeutic%20Principles%20to%20a%20Family-Focused%20Juvenile%20Justice%20Model%20Delinquency.pdf?sequence=3> (date Views: 20.08.2019).
13. Christoffersen, J. (2009). Fair Balance: A Study of Proportionality, Subsidiarity and Primarity in the European Convention on Human Rights. Leiden – Boston: Martinus Nijhoff Publishers, 668 p. URL: https://books.google.com.ua/books?id=T2OcpCA-2LQC&printsec=frontcover&hl=ru&source=gbg_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false (date Views: 10.09.2019).
14. Frías Armenta, M. & Gymez Martínez, L. (2014). Juvenile Justice in Mexico. *Laws*, 3, 580–597; doi:10.3390/laws3030580 (date Views: 21.08.2019).
15. Курінний Є. В. Предмет і об'єкт адміністративного права України: характеристика категорій в умовах системного реформування : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07. Київ, 2004. 38 с.
16. European Court of Human Rights. (2018). Case of M.R. and D.R. v. Ukraine (Application no. 63551/13, 22 May 2018). Strasbourg. URL: <https://laweuro.com/?p=7681> (Date Views: 10.09.2019).

References

1. Novikova, T.Yu. (2003). Administrativno-pravovaya organizaciya zashchity prav nesovershennoletnih organami yuvenalnoj yusticii [Administrative and legal organization for the protection of the rights of minors by juvenile justice bodies]. *Candidate's thesis*. URL: <http://www.dissercat.com/content/administrativno-pravovaya-organizatsiya-zashchity-prav-nesovershennoletnikh-organami-yuvenal> [in Russian].
2. Levchenko, V.O. (2011). Administratyvno-pravovi peredumovy stvorennia orhaniv yuvenalnoi yustytzii v Ukraini [Administrative and legal preconditions for the establishment of juvenile justice bodies in Ukraine]. *Candidate's thesis*. Kyiv [in Ukrainian].
3. Boiaryntseva, M. (2015). Pryntsypy Yevropeiskoho administratyvnoho prostoru ta yikh realizatsiia v Ukraini [Principles of the European Administrative Space and their implementation in Ukraine]. *Visegrad Journal on Human Rights, Vol. 5/1*, 6–12. URL: http://vjhr.sk/archive/2015_5_1/3.pdf (Date Views: 11.08.2019) [in Ukrainian].
4. Koliushko, I. & Tymoshchuk, V. (Eds.). (2006). Efektyvna publichna administratsiia (dovidnyk dlia ministriv) [Effective Public Administration (Handbook for Ministers)]. Kyiv [in Ukrainian].
5. Kravtsova, T.M. & Solonar, A.V. (2010). Poniattia ta pryntsypy diialnosti publichnoi administratsii [Concepts and principles of public administration activity]. *Forum prava – Forum of Law, 4*, 522–525. URL: http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/3359/Poniattia%20ta%20pryntsypy%20diialnosti%20_Kravtsova%20_Solonar_2010.pdf?sequence=1 [in Ukrainian].
6. Krestovska, N.M. (2008). Yuvenalne pravo Ukrainy: henezys ta suchasnyi stan [Juvenile Law of Ukraine: Genesis and Contemporary Condition]. *Extended abstract of Doctor's thesis*. Odesa [in Ukrainian].
7. Pohrebniak, S. (2012). Pryntsyp proporsiinosti u sudovii diialnosti [The principle of proportionality in judicial activity]. *Filosofia prava i zahalna teoriia prava – Philosophy of Law and general theory of Law, 2*, 49–55. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/filpr_2012_2_6 [in Ukrainian].
8. Puzyrnyi, V. (2017). Pryntsypy administratyvno-yurysdyktsiinoi diialnosti v ustanovakh vykonannia pokaran [Principles of administrative and jurisdictional activity in penitentiary institutions]. *Pidpriemnytstvo, gospodarstvo i pravo – Entrepreneurship, Economy and Law, 11*, 120–122. URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2017/11/26.pdf> [in Ukrainian].
9. Pukhtetska, A.A. (2007). Yevropeiski pryntsypy administratyvnoho prava ta yikh dzherela [European principles of administrative law and their sources]. *Aktualni problemy derzhavy i prava – Actual problems of the State and Law, 35*, 128–132. URL: <http://www.apdp.in.ua/v35/29.pdf> [in Ukrainian].
10. Serhiienko, K.A. (2011). Pryntsypy administratyvno-yurysdyktsiinoi diialnosti orhaniv vykonavchoi vlady [Principles of administrative and jurisdictional activity of executive authorities]. *Extended abstract of Candidate's thesis*. Zaporizhzhia [in Ukrainian].
11. Soloviova, O.M. (2011). Pryntsypy administratyvnoi protsedury [Principles of administrative procedure]. *Visnyk Kharkivskoho natsionalnoho universytetu imeni V.N. Karazina. Serii «Pravo» – Bulletin of V.N. Karazin Kharkiv National University. The series «Law», 10(988)*, 149–155. URL: <http://jurfak.univer.kharkov.ua/naukghittia/vystnyk/988.pdf#page=149> [in Ukrainian].
12. Gilbert, J. Grimm R. & Parnham J. (2001). Applying Therapeutic Principles to a Family-Focused Juvenile Justice Model (Delinquency). *Alabama Law Review, 52*, 1152–1207. URL: <https://jpo.wrlc.org/bitstream/handle/11204/3409/Applying%20Therapeutic%20Principles%20to%20a%20Family-Focused%20Juvenile%20Justice%20Model%20Delinquency.pdf?sequence=3>.
13. Christoffersen, J. (2009). Fair Balance: A Study of Proportionality, Subsidiarity and Primarity in the European Convention on Human Rights. Leiden – Boston: Martinus Nijhoff Publishers. URL: https://books.google.com.ua/books?id=T2OcpCA-2LQC&printsec=frontcover&hl=ru&source=gb_s_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false.
14. Frías Armenta, M. & Gímez Martínez, L. (2014). Juvenile Justice in Mexico. *Laws, 3*, 580–597. doi: 10.3390/laws3030580.

15. Kurinnyi, Ye.V. (2004). Predmet i ob'ekt administratyvnoho prava Ukrainy: kharakterystyka katehorii v umovakh systemnoho reformuvannia [The subject and object of administrative Law of Ukraine: characteristic of categories in the conditions of systemic reforming]. *Extended abstract of Doctor's thesis*. Kyiv [in Ukrainian].

16. European Court of Human Rights. (2018). Case of M.R. and D.R. v. Ukraine (Application no. 63551/13, 22 May 2018). Strasbourg. URL: <https://laweuro.com/?p=7681>.

Veselov M. Yu., PhD in Law, Associate Professor, NU «Odessa Law Academy», Kryvyi Rih Faculty, Ukraine, Kryvyi Rih.

e-mail : veselovndl@ukr.net ; ORCID 0000-0002-3963-2764

Principles of administrative and legal support for the functioning and development of juvenile justice

The juvenile system is a form of ensuring the rights of children. The practical implementation of many of the foundations of the functioning and development of the juvenile justice system is related to public administration, the internal systemic administrative activities of the judiciary, the prosecutor's office, preliminary investigation bodies, the human rights ombudsman, and the introduction and development of non-criminal measures against minor delinquents. At the same time, the principles of public administration and other manifestations of administrative and legal activity in the field of juvenile justice, which provide a significant part of its functioning, remain beyond the due attention of scientists.

This article focuses on the principles of the institution of juvenile justice at the level of a separate branch of law (administrative).

In the context of the system of principles of juvenile justice (general and special), a definition is presented, as well as the place of the principles of administrative and legal support and their relationship with other groups of principles. General principles lay ideas common to all legal relations, which are then reflected in special principles. The principles of administrative and legal support for the functioning and development of juvenile justice are referred to the group of special (concrete-functional and (or) specific) foundations. These principles inherit the basic features inherent in the principles of administrative law and are determined by the axiology of this branch of law.

Summarizing the results of a number of administrative and legal studies, a list of principles of administrative and legal support for the functioning and development of the juvenile justice system is given, which are divided into three groups: 1) organizational and security principles, 2) functional principles; 3) administrative jurisdictional principles.

Keywords: administrative and legal support; child; minor; principle of juvenile justice; systematization; functioning; juvenile justice.

Рекомендоване цитування: Веселов М. Ю. Принципи адміністративно-правового забезпечення функціонування та розвитку ювенальної юстиції. *Проблеми законності*. 2019. Вип. 147. С. 187–196. doi: <https://doi.org/10.21564/2414-990x.147.178179>.

Suggested Citation: Veselov, M.Yu. (2019). Prynysy administratyvno-pravovoho zabezpechenia funktsionuvannia ta rozvytku yuvenalnoi yustytisii [Principles of administrative and legal support for the functioning and development of juvenile justice]. *Problemy zakonnosti – Problems of Legality, issue 147, 187–196*. doi: <https://doi.org/10.21564/2414-990x.147.178179> [in Ukrainian].

Надійшла до редколегії 14.09.2019 р.